

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Pavla Molka a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **Mgr. K. V.**, zast. JUDr. Emilem Flegelem, advokátem se sídlem K Chaloupkám 3170/2, Praha 10, proti žalovanému: **Městský úřad Český Brod**, se sídlem Husovo náměstí 70, Český Brod, zast. JUDr. Janou Markovou, advokátkou se sídlem Husovo náměstí 64, Český Brod, ve věci ochrany proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 21. 11. 2023, č. j. 37 A 3/2023-27,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou podanou u Krajského soudu v Praze (dále jen „krajský soud“) domáhal ochrany proti nečinnosti žalovaného v přestupkovém řízení vedeném pod sp. zn. S-MUCB 10315/2022/ODŽÚ-Hrá. Žalovaný vydal dne 14. 6. 2022 příkaz č. j. MUCB 31598/2022, kterým uznal žalobce vinným ze spáchání přestupku dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Za tento přestupek žalobci uložil pokutu ve výši 1 500 Kč. Daný příkaz byl dle žalovaného žalobci doručen fikcí dne 30. 6. 2022 a lhůta pro podání odporu proti příkazu uplynula dne 8. 7. 2022, ovšem žalobce podal odpor až dne 11. 7. 2022.

[2] Krajský soud neshledal důvodnou jedinou žalobní námitku, a to že žalobce podal odpor proti příkazu žalovaného ze dne 14. 6. 2022 včas. Na doručence založené ve správním spise je uvedeno, že žalobce byl při neúspěšném pokusu o doručení vyzván k vyzvednutí zásilky a bylo mu zanecháno poučení. Současně je na doručence ručně vyplněno, že zásilka

byla připravena k vyzvednutí dne 20. 6. 2022. Následná opakovaná výzva, která uváděla jako datum připravení zásilky k vyzvednutí až den 21. 6. 2022, není pro posouzení věci významná. Neoddělitelná část obálky určené pro doručování do vlastních rukou standardně obsahuje i údaj o tom, kdy byla zásilka připravena k vyzvednutí. Žalobce mohl tento údaj zjistit z obálky, která mu byla ještě před uplynutím lhůty k podání odporu vhozena do schránky. Žalobce netvrdil, že by se například dne 20. 6. 2022 domáhal na pobočce pošty vydání zásilky a ta nebyla připravena k vyzvednutí. Žalobcovo tvrzení o obsahu opakované výzvy tedy účinně nezpochybnilo datum, kdy byla zásilka připravena k vyzvednutí.

[3] Krajský soud uznal, že datum připravení zásilky k vyzvednutí v opakované výzvě bylo v rozporu s údajem obsaženým na doručence. Tato skutečnost však již neměla vliv na určení data doručení dané zásilky, jelikož uložení písemnosti na poště nad rámec zákonné desetidenní lhůty nezpůsobuje nezákonnost či neúčinnost fikce doručení dle § 24 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Podstatné pro danou věc je, že žalobce nepředložil obálku či původní výzvu, ze kterých by vyplývalo odlišné datum připravení zásilky, než je uvedeno na doručence. Žalobce nepředestřel jinou pravděpodobnou verzi skutečnosti ke zpochybnění údajů vyplývajících z doručenky. Žalobce též netvrdil, že by opakovaná výzva vykazovala veškeré formální náležitosti dle správního řádu, proto nemůže tvrdit, že z ní mohl vycházet při určení konce lhůty, po jejímž uplynutí se zásilka považovala za doručenou.

II. Obsah kasační stížnosti žalobce a vyjádření žalovaného

[4] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl rozsudek krajského soudu kasační stížností z důvodů podřazených pod § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[5] Krajský soud nesprávně posoudil splnění podmínek pro uplatnění fikce doručení příkazu žalovaného ze dne 14. 6. 2022. Stěžovatel nikdy neviděl doručenku této zásilky a její obsah mu není znám. Nemohl ji tedy explicitně rozporovat. Údaje ohledně doručování a uložení zásilky rozporovala samotná Česká pošta ve „výzvě k vyzvednutí zásilek“ i v „opakované výzvě k vyzvednutí zásilky“, ve kterých výslovně uvedla, že zásilka je připravena k vyzvednutí ode dne 21. 6. 2022. Krajský soud rozpor mezi obsahem doručenky a obsahem opakované výzvy k vyzvednutí zásilky neobjasnil a nezabýval se tím, zda není naopak chybný obsah doručenky.

[6] Stěžovatel byl výzvou k vyzvednutí zásilky i opakovanou výzvou poučen o tom, že zásilka je připravena k vyzvednutí ode dne 21. 6. 2022. Nadto mu byla v poštovní schránce ponechána nevyplněná výzva a poučení, obsahující sdělení o tom, že „*jestliže si adresát zásilku nevyzvedne ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla připravena k vyzvednutí, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty*“. Dané poučení neobsahuje sdělení, kdy byla zásilka uložena, a odkdy se tedy počítá běh desetidenní lhůty. Nevyplněním údajů v poučení se krajský soud nezabýval. Nebyly tak splněny podmínky pro doručení písemnosti fikcí, jak je shrnul rozšířený senát v rozsudku ze dne 20. 12. 2016, č. j. 3 As 241/2014-41, č. 3524/2017 Sb. NSS.

[7] Stěžovatel si po obdržení rozsudku krajského soudu na poště vyžádal původní výzvu k vyzvednutí zásilky a přikládá ji ke kasační stížnosti. Z dané výzvy vyplývá, že za řádkem

pokračování

„Vyzvednout si je můžete dnes, tj.“ nenásleduje žádný text, což prokazuje, že dne 20. 6. 2022 zásilka nebyla připravena k vyzvednutí. Pokud by byla připravena, pak by za tímto textem následoval datum. Pokud zásilka byla připravena k vyzvednutí, stěžovatel o tom nebyl vyrozuměn a poučen. Za textem „Vyzvednout si je můžete dnes, tj.“ následuje text „v dalších dnech“, kde už jsou uvedeny dny a konkrétní čas, kdy si lze zásilku vyzvednout. Zásilka tak byla připravena k vyzvednutí až následující den, tedy 21. 6. 2022.

[8] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí. Z obsahu správního spisu vyplývá, že zásilka s příkazem ze dne 14. 6. 2022 byla doručována poštou, ve spise je založena doručenka s následujícím prohlášením doručujícího orgánu: „Adresát byl vyzván k vyzvednutí zásilky a bylo zanecháno poučení“, dále je na ní uvedeno „Zásilka byla připravena k vyzvednutí dne“ s vyplněním data 20. 6. 2022. Opakovanou výzvu k vyzvednutí zásilky je třeba považovat za úkon poštovního zprostředkovatele učiněný nad rámec právní úpravy doručování ve prospěch adresátů, jímž je před vhozením zásilky do domovní schránky připomínáno, že mají na poště uloženou zásilku připravenou k vyzvednutí. Za situace, kdy stěžovatel netvrdí, že by opakovaná výzva měla veškeré formální náležitosti podle správního řádu, nemůže tvrdit, že z ní mohl důvodně vycházet při určení lhůty, po jejímž uplynutí se zásilka považovala za doručenou.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[9] Nejvyšší správní soud (dále též „NSS“) posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[10] Kasační stížnost není důvodná.

[11] Dle § 23 odst. 4 správního řádu platí, že adresát se vyzve vložением oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil.

[12] Dle § 23 odst. 5 správního řádu platí, že zároveň s oznámením podle odstavce 4 se adresát písemně poučí o právních důsledcích, které by jeho případné jednání podle § 24 odst. 1, 3 a 4 vyvolalo nebo o možnosti postupu podle § 24 odst. 2. Toto poučení musí obsahovat i označení správního orgánu, který písemnost odesílá, a jeho adresu.

[13] Dle § 24 odst. 1 správního řádu platí následující: Jestliže si adresát uložené písemnosti písemnost ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, nevyzvedne, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty.

[14] Vzhledem k tomu, že stěžovatel uplatnil v kasační stížnosti také důvod podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s., zabýval se NSS nejprve tímto důvodem a pro stručnost odkazuje na judikaturu ohledně posouzení toho, jaké vady naplňují tento kasační důvod (viz např. rozsudek NSS ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS).

[15] Dle stěžovatele krajský soud nevysvětlil rozpor mezi obsahem doručanky a obsahem opakované výzvy k vyzvednutí zásilky. Krajský soud se však k tomuto rozporu vyjádřil v bodě 18. napadeného rozsudku, ve kterém uvedl, že datum připravení zásilky v opakované výzvě k jejímu vyzvednutí je skutečně v rozporu s údajem obsaženým na doručence založené ve správním spise. Skutečnost, že pošta nerespektovala pokyn žalovaného k uložení zásilky jen po dobu deseti dnů, nicméně neměla podle krajského soudu vliv na určení data doručení příkazu, jelikož uložení písemnosti u pošty nad rámec zákonné desetidenní lhůty nezpůsobuje nezákonnost či neúčinnost fikce doručení dle § 24 odst. 1 správního řádu. K tomu odkázal na judikaturu NSS, ze které tento závěr vyvodil. Krajský soud poté uvedl, že stěžovatel nedoložil původní výzvu k vyzvednutí zásilky a nepředestřel jinou pravděpodobnou verzi reality, než která vyplývá z doručanky založené ve správním spise. Dále uvedl, že stěžovatel nenamítal, že by opakovaná výzva splňovala náležitosti dle § 23 odst. 4 a 5 správního řádu, a mohla tak být považována za řádnou výzvu k vyzvednutí zásilky.

[16] NSS shledal vypořádání krajského soudu dostatečným. Z ustálené judikatury vyplývá, že stěžovatel musí ke zpochybnění údajů vyplývajících z doručanky předestřít jinou, avšak srovnatelně pravděpodobnou verzi reality (srov. rozsudek NSS ze dne 27. 4. 2006, č. j. 2 Afs 158/2005-82, č. 1327/2007 Sb. NSS). Stěžovatel však tuto povinnost nesplnil, jak správně vysvětlil krajský soud v bodě 18. napadeného rozsudku. Z toho důvodu krajský soud vycházel z obsahu doručanky založené ve správním spise. Není proto pravdou, že by krajský soud nevysvětlil rozpor mezi obsahem doručanky a obsahem opakované výzvy k vyzvednutí zásilky, když vysvětlil, proč je třeba vycházet z obsahu doručanky. Tato námitka proto není důvodná.

[17] Stěžovatel též namítá, že mu byla v poštovní schránce ponechána nevyplněná „výzva a poučení“, čímž se krajský soud vůbec nezabýval. Stěžovatel však námitku nevyplněné výzvy a poučení neuplatnil v řízení před krajským soudem, proto se jí krajský soud nemusel zabývat. Ačkoliv danou výzvu a poučení přiložil k žalobě, v žalobě ani v replice ze dne 8. 9. 2023 (č. l. 21 spisu krajského soudu) jí nijak neargumentoval, ani na ni neodkazoval. Krajský soud proto nebyl povinen se k ní vyjádřit, když stěžovatel neuplatnil námitku, na kterou by musel reagovat. NSS proto ani z tohoto důvodu neshledal, že by napadený rozsudek trpěl vadou nepřezkoumatelnosti.

[18] NSS poté přistoupil k posouzení námitek dle § 103 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Stěžovatel ke kasační stížnosti doložil původní výzvu k vyzvednutí zásilky, ze které vyvozuje, že si zásilku mohl na poště vyzvednout až ode dne 21. 6. 2022. Sám v kasační stížnosti uvádí, že si tuto výzvu od pošty vyžádal až po vydání napadeného rozsudku. NSS však podle § 109 odst. 5 s. ř. s. nepřihlíží ke skutečnostem, které stěžovatel uplatnil poté, kdy bylo vydáno napadené rozhodnutí. Stěžovateli nic nebránilo si vyžádat a předložit tuto výzvu již v řízení před krajským soudem, když jeho žalobní argumentace spočívala v tom, že desetidenní lhůta k vyzvednutí zásilky počala běžet až ode dne 21. 6. 2022, jelikož až tohoto dne si údajně mohl na poště převzít zásilku s příkazem žalovaného. O tom, že žalovaný považoval za den, odkdy mohla být daná zásilka vyzvednuta, již pondělí 20. 6. 2022, stěžovatele informoval již Krajský úřad Středočeského kraje v usnesení ze dne 26. 6. 2023 reagujícím na stěžovatelovo opatření proti nečinnosti, které bylo vydáno ještě před podáním žaloby ze dne 13. 7. 2023. Stěžovatel nicméně tuto výzvu dokládá až nyní ke kasační stížnosti. NSS se za této procesní situace nemůže zabývat nově doloženou kopií této

pokračování

výzvy. Z tohoto důvodu pouze odkazuje na nedávný rozsudek ze dne 22. 2. 2024, č. j. 9 As 4/2024-34, ve kterém se NSS zabýval obdobným případem shodného stěžovatele a v jehož bodě 19 označil námitku neurčitosti původní výzvy k vyzvednutí zásilky z důvodu neuvedení konkrétního data po slovech „*vyzvednout si ji můžete dnes, tj.*“ za nedůvodnou, jelikož za den, odkdy je možné vyzvednout výzvu, bylo třeba považovat den vyhotovení dané výzvy.

[19] Stěžovatel dále namítá, že v projednávané věci nebyly splněny podmínky pro doručení písemnosti fikcí, jak je vymezil rozšířený senát v rozsudku č. j. 3 As 241/2014-41. Dle tohoto rozsudku musí být pro úspěšné doručení písemnosti fikcí naplněny tyto podmínky: 1) písemnost musí být doručena na správnou adresu, 2) adresát musí být řádně vyzván k vyzvednutí písemnosti a poučen o právních důsledcích jejího nevyzvednutí a 3) písemnost nebyla vyzvednuta v zákonem určené lhůtě.

[20] Vznik právní fikce doručení dle § 24 odst. 1 správního řádu vyžaduje splnění všech zákonných předpokladů pro řádné uložení doručované písemnosti a marné uplynutí úložní lhůty. Pro běh lhůty je rozhodný okamžik, kdy si adresát zásilku mohl poprvé vyzvednout na ukládací poště (srov. rozsudek NSS ze dne 8. 10. 2020, č. j. 8 As 3/2020-51).

[21] V projednávaném případě je sporná druhá podmínka uvedená v rozsudku rozšířeného senátu č. j. 3 As 241/2014-41, jelikož stěžovatel namítá, že nebyl správně poučen o tom, od kdy si mohl danou zásilku vyzvednout. NSS ze správního spisu zjistil, že na doručence zásilky s příkazem ze dne 14. 6. 2022 je jako datum, odkdy je zásilka připravena k vyzvednutí, uveden den 20. 6. 2022. Stěžovatel v řízení před krajským soudem předložil opakovanou výzvu k vyzvednutí zásilky (č. l. 7 spisu krajského soudu), která jako den vyzvednutí zásilky uvádí 21. 6. 2022, a „výzvu a poučení“, ve které není uvedeno žádné konkrétní datum.

[22] K průkaznosti opakované výzvy k vyzvednutí zásilky se krajský soud vyjádřil v bodě 18. napadeného rozsudku, ve kterém vysvětlil, že pošta nerespektovala pokyn žalovaného ohledně uložení zásilky ve lhůtě deseti dnů, což ale nemá vliv na určení data doručení zásilky. S tímto závěrem se NSS ztotožňuje a odkazuje na výše uvedený rozsudek č. j. 9 As 4/2024-34, v jehož bodě 18 uvedl, že „*opakovaná výzva k vyzvednutí zásilky není upravena ve správním řádu a nemá vliv na počítání lhůty pro doručení ani pro případný vznik fikce. Jde o úkon, který Česká pošta, s.p. činí nad rámec právní úpravy doručování ve prospěch adresátů, jímž je před vhozením zásilky do domovní schránky, resp. při absenci domovní schránky před vrácením zásilky odesílateli, připomínáno, že mají na poště uloženou zásilku připravenou k vyzvednutí. Byl-li na opakované výzvě k vyzvednutí zásilky nesprávný údaj o tom, od kterého dne si stěžovatel mohl zásilku vyzvednout, tato skutečnost nemění nic na tom, zda byly nebo nebyly splněny podmínky vzniku právní fikce doručení příkazu*“ (zvýraznění provedl nyní NSS). Opakovaná výzva tak nemohla bez dalšího vyvrátit závěr, že den, odkdy si stěžovatel mohl vyzvednout zásilku s příkazem ze dne 14. 6. 2022, bylo pondělí 20. 6. 2022.

[23] Ohledně „výzvy a poučení“, která neobsahuje žádné datum a kterou stěžovatel doložil k žalobě, aniž by ohledně ní cokoliv namítal, krajský soud v bodě 9. napadeného rozsudku uvedl, že jí neprováděl dokazování, jelikož není pro rozhodnutí věci relevantní. NSS s tímto závěrem souhlasí. „Výzva a poučení“ neobsahuje kolonku, která by se týkala vyzvednutí zásilky s příkazem ze dne 14. 6. 2022. Tato „výzva a poučení“ obsahuje pouze

kolonku „Datum a podpis doručovatele“, která by však ani po vyplnění stěžovatele neinformovala o datu, od kterého je možné vyzvednout danou zásilku na poště, nýbrž o tom, kdy byla zásilka doručována.

[24] O datu, od kterého bylo možné zásilku na poště vyzvednout, stěžovatele informovala zadní strana obálky, která mu byla vhozena do schránky dne 4. 7. 2022, tedy před uplynutím lhůty k podání odporu. Skutečnost, že obálka byla vhozena do schránky dne 4. 7. 2022, stěžovatel nerozporuje. Stěžovatel též nenamítá, že by na této obálce nebylo uvedeno datum pro vyzvednutí zásilky, ani že by na ní bylo uvedeno datum odlišné od data uvedeného na doručence založené ve správním spise. Na tuto skutečnost upozornil již krajský soud v bodě 17. napadeného rozsudku, ve kterém též uvedl, že stěžovatel netvrdil, že by mu v domovní schránce nebyla zanechána výzva k vyzvednutí obálky na poště. Jediná stěžovatelova žalobní argumentace se týkala obsahu opakované výzvy k vyzvednutí zásilky, která však dle výše uvedeného nemohla vyvrátit správnost data vyznačeného na doručence. Krajský soud též v bodě 19. napadeného rozsudku připomněl, že stěžovatel přijímá velké množství úředních zásilek, které si nepřebírá a vyčkává až na konec úložní lhůty a zkouší různé obstrukční činnosti ve vztahu ke správním orgánům a soudům projednávajícím jeho přestupky. Toto tvrzení opřel o několik konkrétních řízení probíhajících před krajským soudem. Z tohoto důvodu dospěl k závěru, že pokud stěžovatel „programově volí strategii nepřebírání a nevyzvedávání zásilek a následného podávání opravných prostředků v poslední den lhůty, neměl by se řídit toliko údajem uvedeným v opakované výzvě k vyzvednutí zásilky, aniž by si ověřil, kdy skutečně nastala fikce doručení.“

[25] NSS neshledává na posouzení krajského soudu nic problematického. Jak připomněl výše, bylo povinností stěžovatele, aby předestřel jinou, avšak srovnatelně pravděpodobnou verzi reality, která by mohla zpochybnit správnost údaje uvedeného na doručence. Tuto povinnost však nesplnil, jelikož v řízení před krajským soudem argumentoval pouze opakovanou výzvou k vyzvednutí zásilky, která však dle rozsudku č. j. 9 As 4/2024-34 nemohla vyvrátit závěr o naplnění podmínek fikce doručení zásilky. Stěžovateli se tak nepodařilo vyvrátit naplnění podmínky řádné výzvy k vyzvednutí dané zásilky na poště. Daná námitka proto není důvodná.

[26] NSS tedy uzavírá, že počátek desetidenní lhůty pro nastoupení fikce doručení dle § 24 odst. 1 správního řádu se odvíjel ode dne 20. 6. 2022, posledním dnem této lhůty byl den 30. 6. 2022 a posledním dnem osmidenní lhůty pro podání odporu proti příkazu dle § 150 odst. 3 správního řádu byl pátek 8. 7. 2022. Stěžovatelův odpor podaný dne 11. 7. 2022 byl tedy opožděný.

IV. Závěr a náklady řízení

[27] Z výše uvedeného vyplývá, že napadený rozsudek krajského soudu není nezákonný z důvodů namítaných v kasační stížnosti. Proto NSS kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

[28] Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 1, větu první, ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, proto nemá právo

pokračování

na náhradu nákladů řízení. Žalovaný měl ve věci plný úspěch, avšak jemu žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, a proto mu je soud nepřiznává. Žalovaný je sice zastoupen advokátkou, jak však konstatoval již krajský soud v bodě 23. svého rozsudku, není malou obcí, která by zjevně nedisponovala odborným personálem nezbytným k obhajobě v soudním řízení. Tato aktivita nepřesahuje běžnou úřední činnost, kterou mohou přesahovat náklady správního orgánu vynaložené na obranu proti žalobám zjevně šikanózním (usnesení rozšířeného senátu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS, bod 29). Není patrné, že by nyní šlo o takový případ.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2024

JUDr. Pavel Molek
předseda senátu